

Valtuustoaloite ilmastosuunnitelman käynnistämiseksi Kittilän kuntaan.

Kunnat ovat avainasemassa, kun Suomi pyrkii hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä. Kunnat toimivat paikallisen ja alueellisen ilmastotyön alustoina ja mahdollistajina, vauhdittajina ja katalysaattoreina. Kunnat vastaavat alueillaan muun muassa kaavoituksesta, maankäytöstä, liikennesuunnittelusta, energiayhtiöiden omistajaohjauksesta, monien rakennusten lämmitystapavalinnoista ja julkisista hankinnoista.

Karkean nyrkkisäännön mukaan kuntakonsernin osuus on noin 10 % alueensa kasvihuonekaasupäästöistä. Loput 90 % päästöistä aiheutuu muiden tahojen, erityisesti alueen yritysten ja asukkaiden, toiminnasta. Siksi kunnille on tärkeää sekä vähentää omia päästöjään että vauhdittaa alueensa muiden toimijoiden päästövähennyksiä. Tätä kunnat voivat tehdä erilaisten ohjauskeinojen avulla: velvoitteilla, taloudellisella ohjauksella, viestinnän ja palvelumuotoilun keinoin.

Ilmastosuunnitelman tulee sisältää muun muassa tavoitteen kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisestä kunnassa sekä toimet, joilla päästöjä vähennetään. Kunta voisi asettaa myös sopeutumiseen ja nieluihin liittyviä tavoitteita ja toimia.

Kunnat voivat hakea valtionavustusta ilmastosuunnitelman laatimiseen. Hallitus on sopinut kevään 2022 kehysriihessä, että kuntien ilmastosuunnitelmien laatimiseen varataan noin 2,6 miljoonaa euroa vuosittain.

Kunnan ilmastosuunnitelma on laadittava tai päivitettävä vähintään kerran valtuustokaudessa ja suunnitelman hyväksyy valtuusto.

Tein valtuustoaloitteen vuonna 2019 että Kittilän kunta liittyisi HINKU-verkoston (hiilineutraalikunta). Jos olisimme tuolloin edenneet asian kanssa Kittilän kunnassa olisi tässä yhteisessä asiassa pitkällä. Tein edelliseen valtuuston kyselytunnille kysymyksen onko silloinen päätös edennyt mitenkään. Siihen saamme vastauksen viranhaltijalta kun kysymyksiä seuraavan kerran käsitellään.

Parhaillaankin ympäristöministerössä on menossa Kuntien ilmastoratkaisut -ohjelma vuoteen 2023 joka mahdollistaa rahoituksen hakemista jota Kittilän kunta ei ole hyödyntänyt.

Ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan kunnille suunnattua käytännönläheistä opasta tukemaan ilmastosuunnitelman laadintaa. Oppaan on tarkoitus valmistua keväällä 2023. Oppaan on tarkoitus tukea kuntia lain vähimmäisvaatimukset täyttävän suunnitelman valmistelussa, mutta se antaisi samalla tietoa myös kunnianhimoisemman ilmastosuunnitelman valmistelua varten.

Hallitus on hyväksynyt 20. lokakuuta 2022 esityksen ilmastolain muuttamisesta. Ilmastolakia täydennetään kuntia koskevalla velvoitteella. Jatkossa laki velvoittaa kunnat laatimaan ilmastosuunnitelman yksin tai yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Samalla lakiin lisätään selkeyttävät säännökset ilmastolain muutoksenhausta.

Vihreä valtuustoryhmä tekee aloitteen ilmastosuunnitelman tekemisestä Kittilän kuntaan joko yksin tai yhdessä naapurikunnan/kuntin kanssa vuoden 2023 aikana. Käytännön toimet

kunnan omassa toiminnassa ovat tärkeä viesti kuntalaisille, että Kittilän kunta kantaa vastuun edelläkävijänä ja suunnannäyttäjänä ilmastokriisin hillinnässä kohti hiilineutraalia kuntaa.

Kittilä 14.11.2022

Vihreiden valtuustoryhmä

Juho Mäkelä

